

ИЗВЕСТИЯ НА НАРОДНИЯ МУЗЕЙ-ВАРНА

КНИГА V (XX)

BULLETIN
DU MUSÉE NATIONAL
À VARNA

TOME V (XX)

1969

ДЪРЖАВНО ИЗДАТЕЛСТВО — ВАРНА

сос на повече от 3 км, от жителите на някое от тракийските селища, разположени около стария град.

Извършеното трупозгаряне, установено при първото погребение, при което трупа е бил поставен пак в дървен ковчег, подобен на ковчезите при другите две погребения, и с почти еднакъв по съдържание и вид гробен инвентар, показва, че у траките все още е продължавал да съществува старият обичай на изгаряне на трупа паралелно с обичая на трупополагането.

DREI GRABESFUNDE BEI VARNA

M. Mirtschew

Am südöstlichen Fuss einer natürlichen Anhöhe in der Umgebung von Varna, die ursprünglich für einen thrakischen Hügel gehalten wurde, wurden im Jahre 1967 drei Begräbnisse entdeckt, das eine davon durch Verbrennung der Leiche. Nach den gefundenen Inventar und Münzen sind die Begräbnisse aus dem zweiten Jahrhundert n. Z. und gehören wahrscheinlich Einwohnern einer benachbarten thrakischen Siedlung.

Von besonderem Interesse ist das in Grab 2 entdeckte anthropomorphische Bronzebalmsamarium — Büste eines Junglings, vielleicht Antinons, importiert von Alexandrien und die in Grab 3 gefundenen Terakotfigur eines kleinen Mädchens und Goldschmuck.

ЕДИН НОВ СТАРОХРИСТИЯНСКИ НАДПИС ОТ ВАРНА

В. Бешевлиев

Един нов старохристиянски надгробен надпис е бил открит във Варна от А. Кузев при разкопаването на една църква от XIV в., съградена върху югозападния ъгъл на развалините на римските терми, известни под името „Римската кула“. Надписът е бил вторично вграден в основата на северната стена на църквата. Той е издълбан върху варовиков мраморен блок с размери: дължина 0,785 м и ширина 0,25 м.

Над надписа е издълбан кръст върху поставка, на който горният край заедно с рамената е отчупен. Под лявото рамо на кръста е изобразен схематично християнският символ „риба“, а под дясното — птица, навярно пак християнският символ „гълъб“. Под птицата са издълбани 3 или (ако не се касае за удължение на краката на птицата) 4 знака, които приличат на семитски букви, може би с цифрова стойност или представляващи някаква криптограма. По-малко вероятно е да се касае за известната формула ΑΩ. Височината на буквите се движи между 0,02 до 0,06. В края на седмия или началото на осмия ред е пропуснато, както изглежда, да се издълбае буквата υ. Надписът гласи:

5. $\begin{array}{l} + \\ \text{Ευθαδ-} \\ \text{ε κατὰ -} \\ \text{κτε Σα -} \\ \text{βραθις} \\ \text{σύμβιος} \\ \text{αββα Μ -} \\ \text{αρχιλίο (υ).} \end{array}$

2—3. $\Sigma\alpha\beta\beta\alpha\theta\iota\varsigma$ е женската форма на многобройните имена, произведени от "събота" Fr. Preisigke (Namenbuch, enthaltend alle griechischen-ägyptischen usw. Menschnennamen soweit sie in griechischen Urkunden Ägyptens sich vorfinden. Heidelberg 1922) 355 привежда $\Sigma\alpha\beta\beta\alpha\theta\iota\varsigma$ γυνή. За тези имена вж. литературата у V. Beševliev, Spätgriechische und spätlateinische Inschriften aus Bulgarien, Berlin, 1964, 8.

5. $\sigma\acute{\upsilon}\gamma\beta\iota\omicron\varsigma$ = $\sigma\acute{\upsilon}\mu\beta\iota\omicron\varsigma$

6. Сирийската църковна титла $\alpha\beta\beta\alpha$ pater, „отец“, се среща за пръв път в старохристиянските надписи от западния черноморски бряг. Вж. за нея J-M Besse (Dictionnaire d'archéologie chrétienne et de liturgie, publié par F. Cabrol et H. Leclercq, Paris I, 1907, 39 f., s. v. Abbé): „On le donnait, en Egypte et en Syrie, aux moines que l'âge et la vertu rendaient particulièrement vénérables. Beaucoup parmi eux avaient un ou plusieurs disciples. Mais le titre lui-même n'impliquait en rien le gouvernement d'une communauté proprement dite. U. C. M. Kaufmann Handbuch der altchristlichen Epigraphik, Freiburg i. Br. 1917, 276 и сл.

6—7. Μαρχίλιος е гръцка транскрипция на известното латинско име Marcilius.

Горният надгробен надпис е още един документ за съществуването на значителна сирийска колония във Варна през V и VI век, както това се вижда от многобройните сирийски надгробни надписи от същия град (вж. приведената по-горе епиграфска сбирка на В. Бешевлиев). Според тези надписи сирийците са били собственици на кораби, търговци, продавачи на ленени платове, кожухари, сапунджии, свещари и др. Новият надпис показва, че освен търговци и занаятчии имало и духовни лица.

СТАЧКАТА НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ ВАРНЕНСКАТА МЪЖКА ГИМНАЗИЯ НА 7 ДЕКЕМВРИ 1932 г.

В. Димитрова

През есента на 1929 г. заедно с целия капиталистически свят и нашата страна беше обхваната и разтърсена от тежка икономическа криза. Всички сфери на българското капиталистическо стопанство бяха разстроени. В областта на селското стопанство кризата доведе до катастрофално спадане на цените на земеделските произведения.¹ В областта на индустрията тя предизвика намаляване на производството, затваряне на редица предприятия и масово изхвърляне на работници на улицата.² Кризата даде отражение и върху равни-

¹ История на България, изд. II, т. III, София, 1964, стр. 228.

² Пак там, стр. 228.